
ลักษณะสุนัขมงคล
ในเอกสารโบราณ

ศิวพร เฉลิมศรี

นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ

สำนักหอสมุดแห่งชาติ

สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จากหลักฐานสำคัญในประเทศไทยสามารถพบเห็นในภาพเขียนสีใน ยุคก่อนประวัติศาสตร์ อาทิเช่น ภาพเขียนสีรูปสุนัขบนเพิงผา ที่ เขาวังกุดลา จ.กาญจนบุรี ภาพเขียนสีที่เขาปลาร้า จ.อุทัยธานี ก็ มีรูปคนอยู่รวมกันกับสุนัข หรือภาพเขียนสีที่เขาจันทรงาม จ. นครราชสีมา เป็นต้น

แสดงให้เห็นถึงความผูกพันระหว่างสุนัขและมนุษย์ที่สืบเนื่องกันมาเป็นระยะเวลาหลายพันปี เมื่อคนอยู่รวมกันกับสุนัขมาเป็นเวลานาน จึงมีการสังเกตลักษณะและนิสัยของสุนัข เพื่อจะคัดเลือกสุนัขมาเลี้ยงหรือมาใช้งาน ดังนั้นลักษณะของสุนัขจึงถูกบันทึกขึ้นเป็นตำราที่กล่าวถึงลักษณะที่ดีของสุนัข ซึ่งในเอกสารโบราณประเภทหนังสือสมุดไทยที่จัดเก็บอยู่ที่สำนักหอสมุดแห่งชาติ มีตำราว่าด้วยเรื่องลักษณะของสุนัขที่อยู่ในหมวดสัตวศาสตร์อยู่หลายเล่ม สรุปได้ดังนี้

กวีลคแลงมันจน

เล็บท้าวทวนปน

หางทอกกอบเออเอียม

เหลือบเหลือบ

ทุกเล็บแลง

สารอ้งจวยผล

จนทวเทียบแท

ท้าวทวเทียบแท

วิมพิกทักทัก

เวียวปเดินแนลุ่ม

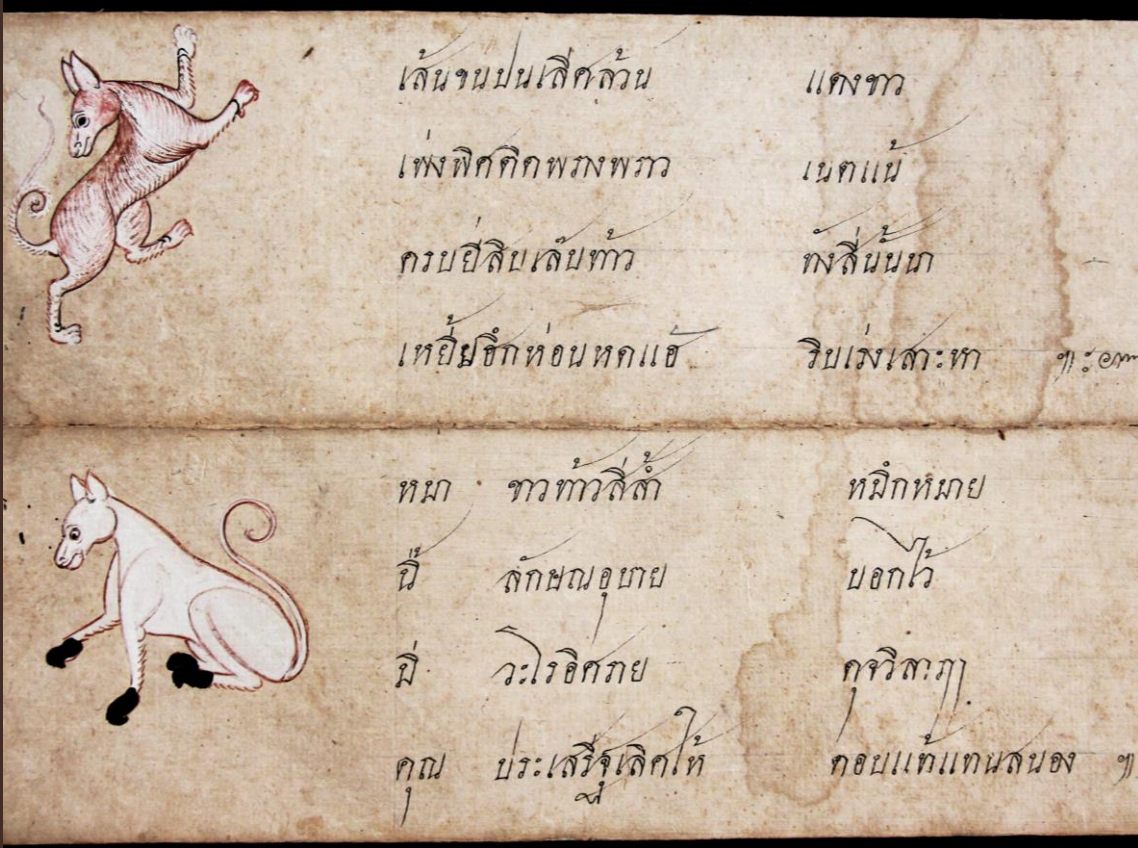
ทองทว

ตีกแทม

ทักทวอบนา

ย้อมไท่กนแทน

- สุนัขตัวใดที่มีสีขาว ทำทั้งสี่มีดำ ถ้าเลี้ยงไว้จะมีเงินทองมากมาย
- สุนัขที่มีหางดอก(ปลายหางเป็นสีขาว)เล็บเท้าขาวทุกเล็บเลี้ยงไว้จะได้ดี
- สุนัขที่มีขนสีเหลืองทำทั้งสี่สีขาว เลี้ยงไว้แล้วจะทำให้มีเงินทอง
- สุนัขที่มีปากขาว ขนสวย จะมีเงินทองมากมาย
- สุนัขที่มีขนสีขาวแดง(ขาวและน้ำตาลแดง)ปะปน เลี้ยงไว้จะให้คุณแก่เจ้าของ
- สุนัขที่มีขนสีขาวดำ เลี้ยงไว้จะประเสริฐดี

เล่นบนเสี้ยกล้วน	แกงท
เพ่งพิศทศทพทท	เขกแน่
กรบยี่สิบเสี้ยท	ทงลิ้นนทา
เหยี่ยอ๊กท่อนทกแฮ	วิบเวงเสาะท ๗:๐๓

หมา ทาทาลี่ล่า	หมึกท่ทาย
ฉี่ ลกษณอุบาย	บอกไว้
ฉี่ วะโรอิกททย	กวิสทท
คณ บระเสี้ยวเสี้ยท	ทอบแทแทนลนง ๗

- สุนัขที่มีขนสีเหลือง มีตาสีเหลือง เล็บสีเหลือง ฟันเหลือง เลี้ยงไว้จะรู้คุณเจ้าของ
- สุนัขที่มีขนสีดำ ลิ้นสีดำ ตาสีดำ เล็บสีดำ หางม้วนขึ้นเสมอ หลัง
- สุนัขที่มีสีสวาด (สีเทาอมเขียว) ทำทั้งสี่สีดำ ให้คุณแก่ผู้เลี้ยง
- สุนัขที่มีเล็บทั้งหมดยี่สิบเล็บ เลี้ยงไว้จะนำพาทรัพย์สินมาให้
- สุนัขที่มีสีบงก้าเล็บ ทั้งตัวสวยไร้อาหนิ จะนำพาทรัพย์มาให้

สำหรับหมาที่ไม่ต้องตามลักษณะใดเลยนี้ ท่านว่าห้ามเลี้ยง
แต่ก็เป็นเพียงแค่ความเชื่อในสมัยโบราณเท่านั้น เพราะ
ยังไงเจ้าหมาถ้าหากเราเลี้ยงดีๆ เจ้าหมาก็สามารถเป็น
เพื่อนยามเราทุกข์ได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

“ตำราแมว.” หอสมุดแห่งชาติ. หนังสือสมุดไทยขาว. อักษรไทย. ภาษาไทย. เส้นรงค์(ดินสอ,สีน้ำยา,หมึก). ม.ป.ป. เลขที่ ๒๕๖. ๔๓ หน้า. หมวดสัตวศาสตร์.

“ตำราแมว.” หอสมุดแห่งชาติ. หนังสือสมุดไทยขาว. อักษรไทย. ภาษาไทย. เส้นรงค์(ดินสอ,สีน้ำยา,หมึก). ม.ป.ป. เลขที่ ๒๕๕. ๕๓ หน้า. หมวดสัตวศาสตร์.

“ตำราคุณลักษณะแมว สุนัข และตำราทำนายดวงเมือง.” หอสมุดแห่งชาติ. หนังสือสมุดไทยขาว. อักษรไทย. ภาษาไทย. เส้นรงค์(ดินสอ,สีน้ำยา,หมึก). ม.ป.ป. เลขที่ ๒๓๒. ๑๐๐ หน้า. หมวดสัตวศาสตร์.

“ตำราสุนัขคำโคลง.” หอสมุดแห่งชาติ. หนังสือสมุดไทยดำ. อักษรไทย. ภาษาไทย. เส้นดินสอ. ม.ป.ป. เลขที่ ๒๕๓. ๔๗ หน้า. หมวดสัตวศาสตร์.

